

Baluwa nino Polo ukpikilya ndi Bagalatia Likpamuka la mambwa

Polo no ukpikilya ndi bakilisito ba Galatia baluwa yi nima. Inda ndi ku beyo nganga yiba kaubikyaga Mongoni Manza. Iki Bayuda ikani batu bi nibo bakegu Bayuda babinikyana ndi Mongoni Manza mi nimo kaiita Bakilisito. Polo ubikyaga ndi be baya ka Yeso aka yo akwanana kagya be Kunzi uvi abe batu bongbingbili. Kumbuso, Bayuda bemoti-bemoti baga ndi ku ka Galatia, banabikya be bazee ka bakilisito ba Yelusalema bo butiki. Boyikasa ndi Mongoni Manza masi nimo Polo abikyaga ndi, banabikya be Polo kegu atutumbwa walinganu, na Mongoni Manza mi nimo akabikyaga a ma bonggo. Butumbulyaga beyo batu bi nibo bakegu Bayuda babinikyana ndi mino, bokwononi goni kagya beyo Mutuu ka Musa abikyaga mino. Likpamuka li nilo bamalya ndi mino kugbe ni simuso. Babikyaga be simuso so okwononi kagya be Kunzi uvi bambanzu kaiko batu bongbingbili. Bagalatia bapunga kuwa ndi goni ibu kayikusiso. Niyo Polo ukana ndi mongoni mi nimo, limbengi atula ndi kugbe, kye kegu likpamuka libye Mutuu ka Musa lo agyaga be Kunzi uvi bambanzu kaiko bongbingbili.

Kinili, Polo ukpikilya kuwa ndi goni Bagalatia, kaubikya be Kunzi kabikyagu ndi beyo. Simuso si niso akanzina ko bulya yi a be limbengi

ka mumbanzu okwononi kaiko bingu. Ubikya ndi goni be Kunzi ava ndi Abalahamu nino a ndi abaki Bayuda mutu wongbingbili kambwa be baka. Baya aka yo agyaga be Kunzi uvi bambanzu kaiko batu bongbingbili, iyu goni yo agya be biki na obili nino abosilo Kunzi.

Yigbanaga ya kitabu yi niyi:

Polo a linguu atutumbwa, nilo abikyaga a linguu 1:1-10

Kunzi no apunaga Polo kaiko atutumbwa 1:11-24

Mongoni Manza abikyaga piye buni ka linguu? 2:1-21

Baya aka yo akwanana kahukuso mumbanzu 3:1-4:31

Tikini na sipananiso luga kusu, tosini Limbengi-Lotu kananaga obili kusu 5:1-6

Yuuso ya mulibo 6:11-18

Yuuso

¹⁻² Imi Polo, nino atutumbwa pa imoti na batu basi nibo togwi na ibu ligubo bo tukpikilyi batu ba makanisa ma Galatia baluwa yi nima. Nakegu atutumbwa ko pisi ka bambanzu, kegu ibu bo bebisa begeyo. Luki limoti, na atutumbwa pisi ka Yeso-Kilisito na ko Kunzi Baba nino apuposa ndi ka mbuka.

³ Kunzi Obosu na Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito bamudukilyi iziyo na maziyo.

⁴ Kilisito isuta ndi mombukwana-daki yi katipupiso ka bunye kusu. Agya ndi beyo kye atikulagi ka obili wanye wa lise li nili, madongoni beyo Kunzi Obosu apa ndi mino.

⁵ Kunzi avi ibiba ka benze na benze! A asi beyo aka yo!

Mongoni Manza a mumoti aka

⁶ Akembanga beyo mo mino kasa bikwa, Kunzi ninɔ amumakaga ndi pisi ka iziyo ka Kilisito na kapunga kabye Mongoni Manza magogo*.

⁷ Kegu bekye atu na Mongoni Manza magogo. Luki limoti, a na batu bagogo nibo bakamubobo, banakisa kogomonyo Mongoni Manza ka Kilisito.

⁸ Iki ibusu ikani malaika ninɔ otukyiku kugu wa lisyε kabikyaga Mongoni Manza di na nimo tabikyaga ndi, ogwito bodulu!

⁹ Na bata kaigilya kamubikya nilo tamubikya ndi ambe: mumbanzu kodoku kamubikyaga Mongoni Manza mago di na nimo tamubikyaga ndi, mutu yi ninɔ ogwito bodulu!

¹⁰ Ambe, nakika kanzina beyo, na se kakisa ambe bambanzu bo bebibi? Haaa. Nakakisa ambe Kunzi mukaka aka no ebibi. Na se kakisa kaubosilyo bambanzu? Haaa. Nakiko bi kakisa kaubosilo bambanzu, nakikigu bi mugya-ligubo ka Kilisito.

Kunzi apunogini Polo kabikyaga Mongoni Manza

* **1:6** 1:6 Mongoni Manza magogo: Kabyenene na babibikya ba «Mongoni Manza magogo», kainisoniso na muhukuso akungaga ndi kabinikyana Yeso-Kilisito. Luki limoti, kugu wa niyo, akungaga bata ndi kagya mutuu ka Bayuda mudongoni abe kaikusiso na kaika di na batu bi nibo bakegu Bayuda. Wanda 2:3-5,12-14.

11 Bamamaki, nakamubikya bingbanganya ambe, Mongoni Manza nino nabikyaga ndi, kotukyokugu ka bambanzu.

12 Kegu mumbanzu no ekitsiyaga ndi ikani ke-wonisilo. Luki limoti, Yeso-Kilisito no ewonisila ndi imi.

13 Mukanatu ndi beyo ngyaga ndi mino ng-bingo yi nino na ndi mino ka dini ka Bayuda. Mibagatu goni beyo nogyogiyisaga ndi mino kanisa ko Kunzi kugbe, nanagya kekele kapanzo yi.

14 Ka dini yi niyo, nagyaga ndi kekele kaukitaga badami Bayuda kaamalya no ngu yigya ka botitosu.

15 Luki limoti, ka iziyo kaki, Kunzi epunaga ndi kambwa imi kaibukuta, emakaga.

16 Emibisa ndi Mikaki kye nabikyagi Mongoni Manza kaki ka batu nibo bakegu Bayuda. Nakindagu ndi kakunga mutuu ka mumbanzu gutugu bemoti aka.

17 Nakadakagu ndi ka Yelusalema begoyo kye tinanani na nibo ba ndi batutumbwa kambwa kami. Luki limoti, naga ndi imi ka mugi ma Alabia, kumbuso yi, nigoku ka Damasiki.

18 Kumbusa wa byanga bisaa, nadaka ndi ka Yelusalema kye tinanani na Petele, tagya ndi na iyi baposo baba.

19 Nakaminagu ndi atutumbwa wago, kiki asi Yakobo aka nino mamaki Mombukwono-dosu.

20 Lasi nilo namukpikilyi wanu, a lingunu. Nakamubikya bingbanganya kambwa ko Kunzi ambe nakegu kamubo.

²¹ Kumbuso yi, naga ndi ka iwili ya Sulia na niyo ya Kilikia.

²² Luki limoti, batu ba makanisa ka Kilisito nimo ka iwili ya Yudea bakemibogigu ndi.

²³ Bukanaga ndi asi mongoni aka be: «Aluku yi nino atigyogiyisaga ndi a kuwa mbiya wanu kabikyaga Mongoni Manza ma baya niyo akisaga ndi kapanza.»

²⁴ Babibisaga kuwa ndi Kunzi ko bulya kami.

2

Polo na batutumbwa bagogo

¹ Kumbusa wa byanga tekere na bikwanganya, tiga bata ndi ka Yelusalema na Balanaba. Tava kuwa ndi goni Tito.

² Naga ndi ku, kye Kunzi no ebikya ndi ko nziki be okwononi naga. Ku beyo, nupaga ndi bamboku ba kanisa mongoni ma ligubo nilo nanya ndi kabikyaga Mongoni Manza ka batu nibo bakegu Bayuda. Nanya ndi beyo, kye ligubo nilo nanya ndi kambwa na nilo nakagya mbiya wanu kiconitogu la payaya.

³ Gutugu Tito nino takpakanaga ndi na iyi kani a Mugiliki, bakakpamyagu ndi be bakusisi,

⁴ wina se, batu ba kuboboku nibo bogulya luga kusu, ba ndi kakisa kaiba beyo tigyaga mino wa Yeso-Kilisito atikulaga mino. Ba ndi bata kapa katimigiso ka busunzu.

⁵ Takubinikyanagu ndi gutugu iki yi yikedde aka, kye ta ndi kofuulyogo ko bulya kunu linganu la Mongoni Manza.

⁶ Batu niḅo ba ndi abe bamboku ba kanisa bakepágu ndi mutuu mambiya. A beyo, bamboku kabu, kegyagu ndi imi luki, kye Kunzi kakogigu iyi mukombu ka mumbanzu kabyenene na yigya kaki ya kunzi.

⁷ Luki limoti, binatu ndi be Kunzi epunaga ndi ko bulya yibikyaga Mongoni Manza ka batu niḅo bakegu Bayuda, mufongoni beyo apunaga ndi mino Petele kabikyaga ka Bayuda.

⁸ A beyo, Kunzi ebisa ndi atutumbwa ka batu niḅo bakegu Bayuda, mufongoni beyo abiso mino Petele kaiko atutumbwa ka Bayuda.

⁹ Yakobo, Petele na Yuani*, niḅo ba ndi abe madulu ma kanisa bibatu ndi iziyo niyo Kunzi epá ndi. Batingya kawa ndi ifusu na Balanaba kowonisila yukanana. Taga kawa ndi ifusu kabikyaga Mongoni Manza ka batu niḅo bakegu Bayuda, ibu, baga ndi ka Bayuda.

¹⁰ Batibikya ndi likpumuka limoti aka be tutamanito batu ba yangya. Napunga ndi kagya beyo aka yo limbengi limoti.

Polo akanzilya Petele

¹¹ Luki limoti, ngbingo yi ninu Petele osila ndi mino ka Atiokia, nayoyisa ndi ko misa ka bambanzu, kye a ndi ni opungini kagya binye.

¹² A beyo, kambwa be batu bemoti-bemoti niḅo bikaga ndi na Yakobo, bosiliku, Petele alyalyaga ndi pa imoti na batu niḅo bakegu Bayuda. Luki limoti, kumbuso ibu kosilo, upupa ndi, asa kalyalya na ibu kye a ndi kaubanga Bayuda.

* **2:9** 2:9 Yuani wanu, a ninu atutumbwa.

13 Bayuda bagogo bogulya ndi goni ka yigya yi niyo yanye yo, na ku baluta ndi mino Balanaba.

14 Niyo nina ndi ambe bakegu bata kakpakyana ka bungbingbili bo Mongoni Manza, nabikya ndi Petele ko misa ka batu basi ambe: «Kika ni iwe Muyuda wakabye yigya ka batu nibo bakegu Bayuda, wakwanana kuwa kauyikasa liki ka mapuru kabye yigya kunu?»

Mumbanzu wasi inisa na muhukuso pisi ka baya

15 Ibusu, ta Bayuda, takegu batu bo giyo yagogo nibo bakibigu mutuu ko Kunzi.

16 Tibagatu ambe mumbanzu kakwananigu kainisa na bungbingbili kambwa ko Kunzi pisi kagya mutuu. Luki limoti, inisa nobu ko bulya baya kaki ka Yeso-Kilisito. Kinili, ibusu goni, tabinikyononi ndi Yeso-Kilisito, kye tinisoni bongbingbili pisi ka baya kusu kaki ni kegu ko bulya yibye mutuu. A beyo, mumbanzu kakwananigu kainisana na bungbingbili kambwa ko Kunzi kye abyege mutuu.

17 Ibusu, takakisa kaiko bongbingbili pisi ka matikana na Yeso-Kilisito. Luki limoti, ibusu, ta goni bilubi ko pisi ya bunye madongoni abe batu nibo bakegu Bayuda. Yigya yi niyo akowonisila be Kilisito no akatiluto ko pisi ya bunye? Haaa, kegu beyo!

18 A beyo, nakigilya bata kopika ndabu niyo napanza ndi imi mombukwana-daki yi, akowonisila be nakagyagigu mutuu.

19 Wina se, kabyenene na mutuu mi nimo, imi nokwoni ndi. Mutuu mo agya ndi be kukwaku

nikwɔ esilyi. Niyo yasi igyonosa ndi beyɔ, kye niki na obili ko misa ko Kunzi. Tokwa ndi pa imoti na Kilisito ka musalaba.

²⁰ Kegɔ bata imi no na mubisi, luki limoti, Kilisito no a mubisi kusɔ kami. Mbiya wanɔ, obili kami a abe mumbanzɔ, na na iyi ko bulya baya ko Mika Kunzi ninɔ epa ndi, isɔta iyi mombukwana-daki yi ko bulya kami.

²¹ Nakakwananigɔ kagya iziyo ko Kunzi kye kika ni mutuu mo upaga bambanzɔ bungbingbili, kukwakɔ ka Kilisito kegɔ neki ndi na izangiya.

3

Mutuu ikani baya

¹ Eze ibunu Bagalatia! Ma bongingi! Wani no amukuma ndi? Wina se, bamutumbulyagatu ndi bingbanganya mongoni ma kukwakɔ ka Yeso-Kilisito ka musalaba.

² Nakapa ambe isikisyoni ka likrumuka limoti li nili: Limbengi ko Kunzi amusilyo pisi kagya mutuu, ikani kaukana ikani kabailya Mongoni Manza?

³ Bungingi tino bo ma nobu beyɔ? Maranga ndi pisi ka Limbengi ko Kunzi, mbiya wanɔ, ma kɔwa kapa komosisyo pisi ka yigya ya nzuyi?

⁴ Makrumuka mumbanga-mbanga makru nimo amusilya ndi, a ndi ma payaya aka? Kegɔ ndi nimo ma payaya.

⁵ Ngbingo yi ninɔ Kunzi amutumisago mino na Limbengi kaki, agya makrumuka mumbanga-mbanga luga kunu, agyaga beyɔ kye magyaga mutuu ikani mabailyaga Mongoni Manza?

Mumbanzu kakwananigu kaiyita wongbingbili pisi ka mutuu

⁶ Abalahamu abailya ndi Kunzi, kinili, Kunzi ava ndi be a mutuu wongbingbili.

⁷ Wiboni neki binza ambe batuu nibo ba na baya, ibu bo ba livananza la lingunuu ka Abalahamu.

⁸ Mobiso Motu obikyoni ndi katukya ka bundeli be batuu nibo bakegu-Bayuda binisana ndeke bongbingbili ko misa ko Kunzi ko bulya baya kabuu. Kinili, Mobiso mi nimo abikya ndi Abalahamu kambwa be: «Kunzi ufukilya ndeke bambanzu basi bubunga ko bulya kaku.»

⁹ Yeki a beyo, Kunzi ufukilya ndeke bubunga batuu basi nibo bakabaya, mudongoni beyo adukilya ndi mino Abalahamu.

¹⁰ Luki limoti, Kunzi ugbangatu batuu nibo bikaga bakigumya ko bulya mutuu. A beyo, Mobiso Motu abikyaga be: «Ligbongoni iki kugu ka mutuu wasi nino kabyegeggu bongbinga basi nimo ikpikaga ka kitabu ya mutuu.»

¹¹ A bingbanganya be mutuu gutugu bemoti aka kinisonogigu wongbingbili ko misa ko Kunzi pisi ka mutuu, kye ikpikaga be: «Mutuu wongbingbili ika na obili pisi ka baya.»

¹² Wina se, mutuu na baya a makpumuuka maba dididi. Luki limoti, Mobiso abikyaga be: «Mutuu yi nino agyaga mutuu, ika ndeke na obili mudongoni beyo bokpika ndi mino kuso yi.»

¹³ Kilisito atikulaga ndi ka ligbongoni la mutuu, ivilya kuwa ndi ni iyi ligbongoni ko bulya kusu.

A beyo, Mobiso Motu abikya be: «Ligbongoni abyɪ mutɔ wasi nino babongiligi ka musalaba.»

¹⁴ Igyonosa ndi beyo kye babunga nibo Kunzi awanyaga ndi Abalahamu, akitagito goni ka batu nibo bakegu Bayuda, ko ngungu ka Yeso-Kilisito. Na pisi ka baya, tinisoni na Limbengi-Lotu nilo Kunzi atiwanyaga ndi.

Agume a wandeli kakitaga mutuu

¹⁵ Bamamaki, tovini mbeyi likingyosi ko bulya yigya kusu. Niyɔ mambanzu asaga agume walingunu, mutɔ wago kakwananigu kayikoso ikani kamatila luki kugu yi.

¹⁶ A mudɔngoni na bagume nibo Kunzi apa ndi Abalahamu na livananza kaki. Mobiso kegu kabikya be «ka bevananza kaki», kye kegu ndi bambanzu bakpu. Luki limoti, akabikya be «ka livananza kaku». Niyɔ akowonisilo be mutɔ bemoti aka. Mutɔ yi nino ni Kilisito.

¹⁷ Nakapa kabikya be: Kunzi apɔni ndi agume walingunu. Mutuu nimɔ opupa ndi imu kumbusa wa byanga bamiya bakwanganya na batekebe basaa kobunigu ikani koyikosigu agume ko Kunzi.

¹⁸ Luki limoti, kika kani lisimo ko Kunzi odogoku pisi ka mutuu, kakwananigu bata be oduku pisi ka agume. Wina se, Kunzi apa ndi Abalahamu iziyɔ pisi ka agume.

¹⁹ Ligubo la mutuu kɔwa ni iki? Bamatila ndi ko bulya yiwonisila be bomikya bambanzu bobunatu ndi mutuu. Ibisa ndi kadwe ku

kwa ku miki ninɔ Kunzi awanyaga ndi Abalahamu ibukuta ndeke mino. Kunzi upa ndi Bamalaika mutuu kaki pisi ka mutu bemoti ninɔ anzinyaga ndi na bambanzu ko lino ko Kunzi, mutu yi ndi ni Musa.

²⁰ Wina se, takegu no nzoyi ka mutu yi ninɔ ngbingo yi ninɔ mambanzu o mina bemoti aka, Kunzi, iyi, mukaka aka.

Isi ya Mutuu

²¹ Niyo a neki kowonisila be Mutuu a makigbanana na bagume ko Kunzi? Po, gutugu iki yi aka! Kika ni Kunzi oponi ndi Mutuu ninɔ akwanana kaupá bambanzu obili ninɔ walingunu, bambanzu bakwanana neki bi kaiko bongbingbili ko misa ko Kunzi pisi ka Mutuu.

²² Luki limoti, Mobiso Motu akabikya be obili wasi amudita na bunye binvi, kye Kunzi upi batu nibo babinikyana pisi ka baya kabu ka Yeso-Kilisito aperse ninɔ wanyaga ndi.

²³ Kambwa Kunzi katiwonisilo pisi ya baya, mutuu a ndi ni atikondogini bikpeki-kpeki abe batu ba boloko, kabundila be baya yi ninɔ inisoni.

²⁴ Mutuu a kuwa ndi mububulyo kusu kadwe ku kwa ku Kilisito odoku ndi mino, kye tinisoni bongbingbili ko misa ko Kunzi pisi ka baya.

²⁵ Mbiya wanu, beyo ngbingo wa baya odunuku mino yo, takegu bata kusili ka mububulyo yi ninɔ.

²⁶ A beyo, ibunu basi ma bomiko Kunzi, pisi ka baya kunu ka Yeso-Kilisito.

²⁷ Iyo, ibunu basi nibo mogwa ndi ifatiso kuso ka Yeso-Kilisito, ma kuwa abe makimokisya Kilisito.

²⁸ Kegu neki bata na budididi luga ka Bayuda na batu bi nibo bakegu Bayuda, luga ka bosunzu na batu nibo bakegu bosunzu, luga ka baluku na boko. A beyo, ibunu basi ma luki limoti ka matikana kunu na Yeso-Kilisito.

²⁹ Kika ni ma batu ka Kilisito, ma neki ka livananza ka Abalahamu, na minisanatu ndeke na agume mufongoni beyo Kunzi awanyaga ndi mino.

4

Bakilisito bakegu bata bosunzu, luki limoti, bomiko Kunzi

¹ Nakapa kabikya be: a binza miki kalya lisimo ka abaki. Luki limoti, ngbingo yi nino a mbeyi mino mukede aka, a mufongoni abe musunzu, gutugu beyo a ni iyi mino mombukwana lingama lasi.

² Ka masye mi nimo, ika mbeyi kusili ka batu nibo bakakwiso, kadwe wa lisyε li nilo abaki atwa ndi itulyana mino.

³ Ifusu goni, ngbingo yi nino ta mbeyi ndi mino abe bomiki bakekeke, ta ndi bosunzu ba makpamuka gbali nimo a ndi no ngu kugu wa obili.

⁴ Luki limoti, niyo ngbingo itulyana ndi, Kunzi atikoku Mikaki. Muko abakuta ndi, apanga ndi kakpakyana kusili wa mutuu ka Bayuda.

⁵ Kunzi atikoku ndi kaukulaga batu nibo ba ndi kusili wa mutuu na katiitiso bomikaki.

⁶ Ko bulyo yi niyo mo mino bomikaki, Kunzi otikoku ndi Limbengi ko Mikaki. Limbengi li nilo a ka mambengi kusu nilo apamikanaga be: «Aba! Baba!»

⁷ Kinili, wakegu bata musunzu, luki limoti miki wa ndabu. Yeki wa miki, walyatu ndeke lisimo nilo Kunzi wanyaga ndi bomikaki.

Polo akalya kumbu ko bulya ka Bagalatia

⁸ Ka bundeli, makamibogigu ndi Kunzi na ma ndi bosunzu ka bokunzi ba payaya.

⁹ Luki limoti, mbiya wanu mamibatu Kunzi, ikani Kunzi no amumibo. Ogwogi bata bu kaigilya makpumaka magbali mi nimo kegu no ngu na izangiya? Makapa bata kaimigiso ka busunzu?

¹⁰ Mipaga kugbe ka mutuu kunu kugu wa masye, batimba, bongbingo na byanga.

¹¹ Na na kubangaku kye akegyilya abe nokwi bi ngbufu-ngbufu payaya ko bulya kunu.

¹² Bamamaki, kikiliki, wikoni abe imi, madongoni beyo niita mino abe ibunu. Makegyilyagu ndi bunye gutugu bumoti aka.

¹³ Makaiba binza be namubikyaga ndi Mongoni Manza ka nganga ya mambwa kye na ndi no kolobu.

¹⁴ Makwananatu ndi kebakyilya botikito ikani ketindikogo ko bulya kolobu kami. Luki limoti, metilya ndi abe malaika ko Kunzi, abe Yeso-Kilisito mombukwana-daki yi.

¹⁵ Ma ndi ka magyagya. Ogwi kuwa bata bu mbiya wanu? A beyo, nakwananatu bi kaiko demu kunu: kiko bi kani mumbanzu inyogo liso

apá mutú wagogo, makwananatu ndi kegyilya yi beyo!

¹⁶ Niitini kúwa mumuyoniso kunu mbiya wanu, kye nakamubikyaga makpumuka ma lingunu?

¹⁷ Batu nibo bakaipá na ibunu bo, tamanaga kabu kegu yanza. Bakapa kamugbonosono na imi, kye miki bakiguma ku kabu.

¹⁸ A binza kaipá na mumbanzu ka makpumuka manzanza bongbinga basi, kegu asi ko ngbingo yi nino aka no no mina luga kunu.

¹⁹ Bomikami, na bata na muzuzula ko bulya kunu abe nimo muko ikaga na imu kambwa wa libukuti. Muzuzula mi nimo ika ndeke kadwe ku kwa ku yigya ka Kilisito amumingyano mino.

²⁰ No bi kapa ambe niki luga kunu mbiya wanu, kye nibi ambe nakwanana kamunziniya liki. Mu egbomini ko bulya kunu.

Likingyosi ka Agali ibu na Sala

²¹ Ibikyoni, ibunu nibo mapaga kaiko kusili wa mutuu, makibogigu beyo mutuu abikyaga mino?

²² A beyo, ikpikaga ndi be Abalahamu ubukuta ndi bomiki baba: bemoti na Agali nino a ndi musunzu, wagogo na Sala, nino a ndi muko wa ndabu.

²³ Mika musunzu ibukuta ndi mufongoni beyo miki wasi ibukutaga mino. Luki limoti, nino ka muko wa ndabu ibukuta ndi kabyenene na agume nino Kunzi apá ndi.

²⁴ Bibu yi niyi a abe likingyosi. Boko baba bi niba ba likingyosi la bagume baba. Agume wa

mambwa ni Agali nino bomikaki bibukutaga ka busunzu. A likingyosi la agume nino igyonosa ndi ka ngupa ya Sinai.

²⁵ Agali a likingyosi la ngupa ya Sinai ka mugi ma Alabia. A mufongoni abe Yelusalema * wa lisyeli nili, kye a ka busunzu pa imoti na batu kaki basi.

²⁶ Luki limoti, Yelusalema wa kugu kugu ka busunzu, iyi ni omosu.

²⁷ A beyo, Mobiso Motu akabikya be:
«Gwano magyagya, iwe ndya, iwe nino wakabukutaga!
Pamikanagano na magyagya, iwe nino wakimukanagu muzuzula ma libukuti!
A beyo, muko nino basikisogo ubukuta ndeke bomiki
bakpa kakitaga nino ikaga ko vononi.»

²⁸ Bamamaki, ibunu, mibukuta ndi kabyenene na agume ko Kunzi, mufongoni abe Isaka.

²⁹ Ka bundeli, miki nino ibukuta ndi mufongoni beyo miki wasi ibukutaga mino, agyogyisaga ndi nino ibukuta ndi pisi ka Limbengi ko Kunzi. Niyoyasi a bata kaigyonoso aka ka masye mi nima.

³⁰ Luki limoti, Mobiso Motu akabikya bu? Akabikya be: «Mukpumyo muko nino musunzu yi no mikaki, kye mika musunzu kakwananigu kalya lisimo pa imoti no mika muko wa ndabu.»

* **4:25** 4:25 Yelusalema: A likingyosi la dini ka Bayuda. **4:27** 4:27 Wanda ka Isaya 54:1. **4:30** 4:30 Wanda ka Mupunganagi 21:10.

³¹ Kinili bamamaki, takegũ bomika musunzu, luki limoti, ta bomika muko wa ndabũ.

5

Mukilisito okulikonogoni

¹ Kilisito atikalaga ndi lingũũ, kye takikonitogũ bata ka busunzu. Wikoni kũwa wa aka wa, makimokyonitogũ bata ka busunzu.

² Hukononi, imi Pɔlo, nakamũbikya ambe: makikusiso, Kilisito kikigũ bata na izangiya kũ kunu.

³ Na bata kaigilya kabikya ambe mutũ wasi ninɔ apa kaikusiso, okwononi agyi mutũũ ka Musa masi.

⁴ Ibusu nibɔ makisaga kaiko bongbingbili pisi ka mutũũ, ma bakigbananaga na Kilisito. Iziyo ko Kunzi amuzongoni.

⁵ Luki limoti, ibusu bi nibɔ tabaya, tabakigũmya ko Kunzi ninɔ atidukusoku ndeke bongbingbili. Takabũnda nilɔ pisi ko ngu ya Limbengi-Lotu nilɔ akagya ligubo pisi ka baya kusu.

⁶ A beyo, mũmbanzũ kamatikana na Yeso-Kilisito, kikusiso ikani kikusisigu a mũdɔngoni. Luki li nilɔ okitogi ni baya niyo akainisoniso pisi ka sipananiso.

⁷ Ma ndi na yigya yanza kambwa! Wani bata nɔ amũkpingba ndi kabye makpũmũka ma lingũũ?

⁸ Bulyisyo yi niyo kegũ kotukyoku ko Kunzi ninɔ amũmakaga.

⁹ Bɛyɔ ɓabikyaɓa mino ɓe: «Sibukuso sikede niso ofulisogo mukati, adikusogoku fufu wasi bidayi-dayi.»

¹⁰ Imi, na wakiguma kunu, kuso ka Mombukwono-dosu. Nakaiba ambe makikigu na tamanaga di na imi. Luki limoti, mutu wasi nino akamubobo, iki wani ikani wani, igyogyisatu ndeke.

¹¹ Bamamaki, imi nakika kabikyaga ɓe okwononi kaikusiso, ɓa ɓata kegyogyiso ko bulya iki? Nakiko ɓi kabikya ɓeyɔ iba takegu ɓakigbanana. Luki limoti tabakigbanana kye nakabikyaga bulyo kukwaku ka Kilisito ka musalaba.

¹² Batu nibo ɓakamuputa ɓamu na likpuma la kikusiso, okwononi bidukyi ɓakambwa kabu ɓigbogbogbo.

Limbengi-Lotu na musasa ma nzuyi

¹³ Bamamaki, Kunzi amumakaga ndi kye makulikanagi. Luki limoti, kulikanaga yi niyo, kikonitogu pisi komosisyo musasa kunu masi ma nzuyi. Tungbulonogoni ka sipananiso.

¹⁴ A ɓeyɔ, mutuu ka Musa masi a ka nima: «Mupa ɓengeni mudongoni ɓeyɔ wipaga mino iwe mombukwana-daki yi.»

¹⁵ Luki limoti, makiko kakukana na kalyanana luga kunu abe ɓanyama botutu, wiminyonito ambe makomwonononitogu.

¹⁶ Kinili, nakamubikya ɓe: wosoni Limbengi-Lotu kokpokyoniso obili kunu, kawa wa go wa, makikigu ɓata kabye musasa kunu ma nzuyi.

17 A beyo, musasa ma nzuyi abumanaga na nimo ma Limbengi-Lotu. Musasa ma Limbengi abumanaga na nimo ma nzuyi. Masolo ma bumana kabu ikaga kuwa be takagyigu bata nilo takapa kagya.

18 Luki limoti, kika ni Limbengi-Lotu aka-mukpokyoniso, makegu bata bosunzu ba mutuu.

19 Tibaga binza ambe musasa ma nzuyi atitikaga ka makpumuka nima: bilya, tamanaga yanye, budanda,

20 kaubibiso bokunzi gbali, luga, muyana, saana, imi, kaiko na limbengi likufu, kakisa kaukitaga bengeri, yigbananaga,

21 kaiko na limbengi bikpo, libuma, ligbugbu na makpumuka magogo mudongoni abe nima. Nakaigilya kamubikya beyo namubikya ndi mino kambwa: nibo bakagya makpumuka mi nimo, bakinisonigu ndeke na pa ka Bungama ko Kunzi.

22 Luki limoti, masolo ka Limbengi-Lotu nima: sipananiso, magyagya, maziyo, kaiko na limbengi linda, bunza, yigya yanza, baya,

23 kaiko bitombiii na kaibuulyo binza. Kegu na mutuu gutugu mumoti aka nimo apakyaga makpumuka beyo ka nima.

24 Batu ka Yeso-Kilisito bobongilogoni ndi yigya ya nzuyi ka musalaba, pa imoti na bunye nibo ukandaga ndi na musasa manye.

25 Limbengi atiponi obili, tosini Limbengi li nilo goni lo katikpokyoniso.

26 Takikonitogu batu bakibinika, tosini dwanana ikani kaiko na imi luga kusu.

6

Kosinyono ko ngingo wa bukpeki-kpeki

¹ Bomika-mama, kika ni batokonyini mumbanzu ni anagya bunye, ibunu bi nibo makakpakyana ko ngu ya Limbengi ko Kunzi, mumigisoni ko pisi yanza, ka butombiii. Wiminyonito se, kye makogwonitogu goni ibunu ka kuboboka.

² Singyononi ko ngingo wa bukpeki-kpeki, na beyo, motulyasa kuwa mutuu ka Kilisito.

³ Kika ni mumbanzu akaimina be a mutuu wa izangiya, luki limoti ni kegua beyo, akaiho iyi aka mombukwana-daki yi.

⁴ Mumbanzu yikaka-yikaka abimi yigya kaki bikpe. Kina be okwononi kaibiba, ogwi magyagya ka limbengi kaki aka. Luki limoti, kikonitogu na tamanaga be ukitogi batuu bagogo basi.

⁵ A beyo, mumbanzu yikaka-yikaka amalya ndeke ni iyi yigya kaki.

⁶ Mutuu yi ninu bawonisilogo Likpumu ka ko Kunzi, okwononi kagbanana mukumbo kaki na muwonisilo kaki.

⁷ Bakamu fonitogu: bakatibagigu Kunzi. Masi nimo mumbanzu akunaga, imu goni aka mo obuulyogo.

⁸ Mutuu yi ninu akunaga nilo obosilaga musasa ma nzayi kaki, obuulyo ndeke masolo ma musasa mi nimo goni mo. Masolo mi ni kukwaku. Luki limoti, ninu akunaga nilo abosilogo Limbengi-Lotu, obuulyo ndeke masolo nimo opupogo ka Limbengi li nilo. Masolo mi ni obili wa benze na benze.

⁹ Takuponitogũ kagya bũnza. Takodikogi, tobuulyatũ ndeke masolo mi ko ngbingo nĩno akodoku.

¹⁰ Kinili, ßeyo ta mbeyi mino no ngbingo ßene, tugyilyini batũ ßasi bũnza, kũgbe yi, ßomomosu ka baya.

Likpũmũka la mulibo

¹¹ Winoni ßeyo no mino kamukpikilyo mobiso makpũkpũ mi nima na mabokũ kami.

¹² Batũ nĩbo ßamũkpamyaga kaikusiso ka mapũpũ, ßakisaga kaiwoniso ße kye ßambanzũ ßũbĩbĩ. Bagyaga ßeyo kye ßakugyogyisonitogũ ße ßakabĩkyaga mongoni ma kukwakũ ka Kilisito ka mũsalaba.

¹³ Batũ ßi nĩbo ßikusisogo, ßakagyagigũ ißũ mũtũũ. Bakisaga kamukusiso kye ßiki kaĩbĩba na ßepukulu ßaya imũũso kunu.

¹⁴ Imi, nakakisagigũ inguo ya ißiba yi niyo, kiki asi niyo aka yo ya mũsalaba ka Mombukwondosu Yeso-Kilisito. A ßeyo, pisi ka mũsalaba mi nimo, obili a kũwa abe okwoni ku kami, na imi goni, na kũwa abe nokwoni ndi ka obili.

¹⁵ Kinili, takikusiso ikani takikusisi, kegũ na izangĩya. Izangĩya ni kaiko na obili wambiya.

¹⁶ Maziyo na bũnza iki na batũ ßasi nĩbo ßabyege pisi yi niyo, ika goni na batũ ßasi nĩbo Kunzi upũnaga ndi.

¹⁷ Katũkya mbiya wanũ, mũmbanzũ keg-bomisonitogũ ßata mũ, kye na na ßepukulu ka nzũyi nĩbayo akowonisila ße na mũtũ ka Yeso*.

* **6:17** 6:17 Polo a ndi na ßepukulu ka nzũyi nĩbayo akowonisilo ße ßagyogyisa ndi ßeyo ßagya ndi mino Yeso.

¹⁸ Bamamaki, iziyɔ ka Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito iki na ibunu basi. Iyo a βeyɔ!

AGUMƐ WAMBIYA

Lika: AGUMƐ WAMBIYA (New Testament+)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Lika

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

f796df90-b7da-5393-9b93-c756eba4e5d6